

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Історія та культура України

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ Економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Українознавства, культурології та історії науки (310)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Загальна, Обов'язкова

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Шишкіна Євгенія Костянтинівна

Кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки. Досвід роботи 19 років. Автор біля 110 наукових та навчально-методичних праць.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на формування у студентів наукового світогляду, формування історичного мислення, а також світогляду відповідальних громадян та патріотів своєї держави. Курс включає в себе вивчення суспільно-політичних, соціально-економічних та культурних процесів, які відбувалися на різних етапах розвитку українського народу та української державності. Отримані студентами знання враховують сучасний стан та найбільш актуальні досягнення історичної науки, гуманітаристики в цілому, в дослідженні минулого українського суспільства.

Мета та цілі дисципліни

Отримання студентами фундаментальних знань з історії і культури України, як основи формування світогляду відповідального громадянина, носія інтелектуальних, моральних і естетичних якостей, гідних високоосвіченого фахівця. Курс покликаний надати студентам вміння самостійно аналізувати історичні процеси, причини та наслідки певних подій тощо.

Формат занять

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (контрольна робота), консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Результати навчання

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 16 год., практичні заняття (семінари) – 32 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Історія України в обсязі, передбаченому програмою загальноосвітньої середньої школи.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний (використання мультимедійних засобів), проблемного викладання (дискусії).

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: пошуковий (пошук джерел), дослідницький (виконання індивідуальних творчих завдань, робота над оформленням результатів дослідження).

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Лекція 1. Вступ до курсу. Стародавня історія та культура на теренах України.

1. Предмет курсу «Історія та культура України», його сутність, завдання і структура. Історія та культурологія: межі і перетин двох гуманітарних наук.

2. Сучасні напрями історичних досліджень.

3. Етимологія і сутність поняття «культура». Культура як соціальне явище. Структура і типології культур.

4. Поняття первісного суспільства, його світоглядні характеристики. Первісна культура на українських землях.

Лекція 2. Княжа доба в історії та культурі України (IX перша – половина XIV ст.)

1. Протодержавні східнослов'янські формації. Утворення Києво-Руської держави, основні теорії її походження.

2. Реформи Володимира Великого та розбудова держави за Ярослава Мудрого.

3. Форма правління та основні структурні елементи політичної влади. Причини, сутність і наслідки роздробленості Києво-Руської держави.
4. Особливості та основні етапи розвитку культури Києво-Руської держави.
5. Політичний, економічний та культурний розвиток Галицько-Волинської держави.

Лекція 3. Історія та культура України литовсько-польської і козацької доби.

1. Литовсько-Руське князівство. Основні тенденції політичного та соціально-економічного розвитку українських земель у друг.пол. XIV–XVI ст.
2. Соціально-економічний та політичний розвиток українських земель у складі Речі Посполитої. Виникнення і формування українського козацтва як порубіжного суспільства.
3. Українська революція середини XVII ст.
4. Український Ренесанс XIV–XVI століть.
5. Культура України XIV–XVII ст. як синтез здобутків візантійської, західноєвропейської і тюркомовних культур.

Лекція 4. Україна в імперський період («довге XIX століття») кінець XVIII – початок XIX століття.

1. Соціально-економічний розвиток українських земель в Російській та Австрійській (Австро-Угорській) імперіях.
2. Українській національний рух у XIX столітті.
3. Основні тенденції розвитку Української культури XIX ст. Освіта і наука.
4. Українська художня культура XIX ст.

Лекція 5. Українська революція 1917-1921 рр. Україна у міжвоєнний період (1920-1930-ті рр.).

1. Перша світова війна та ідеологія масових політичних партій як визначальні чинники розвитку європейської політичної культури доби Новітньої історії.
2. Боротьба УНР, ЗУНР і Української Держави за відродження і збереження української державності (1917-1921 рр.).
3. Вплив революції на соціально-політичний, економічний і культурний розвиток Наддніпрянщини і Західної України протягом 1917-1921 рр.
4. Основні тенденції та суперечності політичних, економічних та соціокультурних процесів в українських землях у міжвоєнний період (1920-1930-ті рр.).
5. Формування тоталітарної політичної системи як головний результат більшовицької модернізації України.

Лекція 6. Український вимір Другої світової війни. Українське суспільство у 1945-1991 рр.

1. Український вимір Другої світової війни.
2. Пам'ять про Другу світову війну в сучасній Україні.
3. Українське суспільство в період пізнього сталінізму та десталінізації.
4. Українське суспільство у період кризи радянського ладу та спроб його реформування.

Лекція 7. Суспільно-політичний та культурний розвиток України у добу національно-державного самовизначення (1991 – 2023)

1. Державотворчі процеси в Україні у 1990-х рр.
2. Суперечності політичного, соціально-економічного та культурного розвитку України наприкінці ХХ-на поч. ХХІ ст.
3. Революційний процес 2005-2014 рр.: причини, рушійні сили, наслідки.
4. Збройна боротьба України за незалежність 2014-2023 рр.
5. Соціокультурні проблеми становлення сучасної української ідентичності.

Лекція 8. Історія та культура Слобожанщини

1. Слобожанщина як історико-етнографічний та історико-географічний регіон. Географічні межі, склад населення, характер діалекту. Дослідники історії краю.
2. Археологічні культури на теренах Слобідської України. Заселення “Дикого Поля” у XVII ст. Походження назви “Слобожанщина”. Слобідська Україна за часів полкового устрою.
3. Традиційна народна культура населення Слобожанщини XVII - XXI ст.
4. Харків як центр освіти, науки та культури у XVIII — початку ХХ ст.
5. Роль Слобожанщини в політичному та культурному житті України радянського та пострадянського періодів.

Теми практичних занять

- Семинар 1. Історія та культурологія в сучасній гуманітаристиці.
- Семинар 2. Стародавня історія та культура на теренах України.

- Семинар 3. Історія та культура княжої доби.
- Семинар 4. Українське суспільство у XIV – середині XVII ст.
- Семинар 5. Український Ренесанс. Культурне та життя у XIV – першій половині XVII ст.
- Семинар 6. Українська козацька державність (друга половина XVII – XVIII ст.)
- Семинар 7. Культура України Нового часу (друга половина XVII – XVIII ст.)
- Семинар 8. Українське суспільство у «довгому» XIX столітті
- Семинар 9. Українська культура XIX ст.
- Семинар 10. Українська революція 1917-1921 рр.
- Семинар 11. Україна у міжвоєнний період (1920-1930-ті рр.)
- Семинар 12. Україна в роки Другої світової війни. Пам'ять про війну в сучасній Україні.
- Семинар 13. Українське суспільство у 1945-1991 рр.
- Семинар 14. Україна в роки незалежності.
- Семинар 15. Сучасна українська культура.
- Семинар 16. Історія та культура Слобожанщини.

Теми лабораторних робіт

Не передбачені

Самостійна робота

Виконання індивідуального завдання у формі контрольної роботи є обов'язковим елементом отримання підсумкової оцінки за іспит.

Питання:

1. Український етногенез.
2. Мистецтво в структурі національної культури.
3. Первісні культи (Богині-матері, предків, вождів).
4. Трипільська культура та її вплив на побут і мистецтво східних слов'ян.
5. Києво-Руська держава і Візантія: історія взаємовідносин.
6. Державотворча діяльність Володимира Великого і Ярослава Мудрого.
7. Державотворча діяльність Володимира Мономаха.
8. Галицько-Волинське князівство як продовжувач державної традиції Києво- Руської держави.
9. Давньоруське літописання: світова історія та сенс людського життя.
10. Монументальний живопис Києво-Руської держави.
11. Давньоруська сакральна архітектура.
12. Політичний та соціально-економічний розвиток українських земель в складі Литовського князівства та Речі Посполитої.
13. Поширення та значення книгодрукування в Україні в XVI – XVII ст.
14. Виникнення українського козацтва.
15. Запорозька Січ та ісламський світ.
16. Гетьман Петро Сагайдачний.
17. Козацька тематика в культурі XV–XVI ст.
18. Шкільна драма в українській ренесансній культурі.
19. Просвітницька діяльність Києво-Могилянської академії.
20. Гетьман Богдан Хмельницький – фундатор української козацької держави.
21. Гетьман Іван Мазепа.
22. Іван Сірко - кошовий отаман Війська Запорозького Низового.
23. Кирило Розумовський – останній гетьман України у XVIII ст.
24. Ліквідація Запорозької Січі та подальша доля українського козацтва.
25. Гайдамацький рух на Правобережній Україні у XVIII ст.
26. Українська архітектура XVIII ст.
27. Харків у другій половині XVII – XIX ст.
28. Побут жителів Слобідської України.
29. Роль освітніх закладів в українській культурі XIX ст.
30. Алчевські – родина діячів української культури.
31. «Театр корифеїв» XIX століття.
32. Пейзажі Слобожанщини Сергія Васильківського.
33. Західноукраїнські землі в складі Австро-Угорщини в XIX ст. – на початку XX ст.

34. Формування західної та східної української діаспори наприкінці XIX – на початку XX ст.
35. Український авангард: основні представники та напрямки.
36. Учення Дмитра Чижевського про філософію як форму самосвідомості культури.
37. Утворення і діяльність Української Центральної Ради.
38. Українська держава Павла Скоропадського.
39. Утворення СРСР. Тоталітарний режим та його наслідки для України.
40. Голодомор 1932–1933 рр. в Україні.
41. Трагедія «Розстріляного Відродження».
42. Український національно-визвольний рух в роки Другої світової війни та повоєнні роки.
43. Дисидентський рух в Україні.
44. Поетична хвиля українського кіно (Сергій Параджанов, Юрій Ільєнко, Леонід Осика, Іван Миколайчук).
45. Письменники-шестидесятники та гуманістичні пошуки в їхній творчості.
46. Майстрині українського народного мистецтва Марія Приймаченко та Катерина Білокур.
47. Чорнобильська катастрофа та її наслідки.
48. Проголошення Акту незалежності України 24 серпня 1991 року.
49. Конституція України 1996 року.
50. Помаранчева революція 2004–2005 рр.
51. Революція Гідності 2013–2014 рр. і збройна боротьба українського народу проти російської агресії.
52. Українська пісня: від народних джерел до сучасних новаторських пошуків.
53. «Україна фестивальна»: міжнародні фестивалі та конкурси як форма культурного обміну.
54. Художні прийоми постмодерністського мистецтва.
55. Урбанізація як феномен культури. Філософія міста.
56. Зміни у способі життя та життєвих цінностях у XXI ст.
57. Об'єкти світової спадщини ЮНЕСКО в Україні.
58. Релігія в сучасній Україні. Законодавство України про свободу совісті та релігійні організації.
59. Українська академія наук: історія створення та сьогодення.
60. НТУ «ХПІ»: історія і сучасність.

Література та навчальні матеріали

Основна:

1. Букач В. М. Історія української культури. Посібник: методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти. Одеса: ПНПУ, 2021. 120 с. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/11161/3/Букач%20В.%20М.%20Історія%20української%20культури.%20Метод.%20реком.%202%20вар.doc.pdf>
2. Гриценко О. А. Декомунізація в Україні як державна політика і як соціокультурне явище / Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України; Інститут культурології НАМ України. Київ, 2019. 320 с. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21CO M=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0014963
3. Історія та культура України : метод. вказівки для студентів заочної форми навчання усіх спеціальностей / уклад. О. О. Петутіна, Л. П. Савченко. Харків : НТУ «ХПІ», 2019. – 30 с. URL: <http://web.kpi.kharkov.ua/ukin/wp-content/uploads/sites/195/2019/09/Posobye-zaochn.pdf>
4. Історія української культури: навчально-методичний посібник для підготовки до практичних занять та самостійної роботи студентів спеціальності 034 Культурологія освітнього ступеня бакалавр / укладачі В. А. Дмитренко, В. І. Дмитренко. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2019. Ч. 1 (від найдавніших часів до середини XVII століття). 136 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Історія%20укр.кул.Ч1.pdf>
5. Методичні вказівки до виконання підсумкової контрольної роботи з дисципліни «Історія та культура України»: для бакалаврів усіх напрямків підготовки / уклад.: М. В. Гутник, І. В. Дворкін ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : НТУ «ХПІ», 2019. 34 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/43294>

6. Павлова А. К. Історія української літератури : курс лекцій / А. К. Павлова, О. П. Калита; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 412 с. Url: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5274/1/4802_IR.pdf
7. Плани групових занять та індивідуальні завдання з дисципліни «Історія України та українська культура». Методичні рекомендації для курсантів Військового інститут танкових військ НТУ «ХПІ» / уклад: Дворкін І.В., Телуха С.С., Фрадкіна Н.В. Харків: НТУ «ХПІ», 2020. 25 с. Url: <http://web.kpi.kharkov.ua/ukin/wp-content/uploads/sites/195/2021/01/Metodychni-rekomendatsiyi-dlya-kursantiv-Vijskovogo-instytut-tankovyh-vijsk-NTU-HPI-.pdf>
8. Плани семінарів та методичні рекомендації з дисципліни «Історія та культура України» : навч.-метод. посібник для студ. усіх спец. / заг. ред.: О. О. Петутіна, Л. П. Савченко ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : НТУ «ХПІ», 2019. 55 с. Url: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/42883>
9. Україна в історії Європи XIX — початку XXI ст.: історичні нариси / За ред. С. В. Віднянського. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2020. 814 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21CO M=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0015027
10. Українська культура [Електронний ресурс] : практикум для студентів усіх спец. : у 2 ч. Ч. 1 / уклад.: В. В. Маліков, М. М. Міщенко ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2021. 216 с. Url: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/58092>.
11. Українська культура [Електронний ресурс] : практикум для студентів усіх спец. : у 2 ч. Ч. 2 / уклад.: В. В. Маліков, М. М. Міщенко ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2021. 124 с. Url: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/58093>
12. Українська культура. Конспекти лекцій для дистанційного навчання: для студентів першого курсу усіх спеціальностей. / О.О. Петутіна, Н.В. Вандишева-Ребро, М.М. Красіков та ін. Харків: НТУ «ХПІ», 2020. 68 с. Url: <http://web.kpi.kharkov.ua/ukin/wp-content/uploads/sites/195/2021/02/Konspekt-lektsij-Ukrayinska-kultura-onovlenyj.pdf>
13. Черкас Б., Вашук Д. Східне Пограниччя Європи: Український фронт у добу пізнього середньовіччя / Упорядк. Наук. Апарату: С. Блащук, Ю. Грищенко. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2021. 176 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21CO M=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016966
14. Seminars in History and Culture of Ukraine: Methodological Guidelines for English-Speaking Students / ed. By O.V. Haidamachuk, V.V. Malikov, M.M. Mishchenko, Y. K. Shyshkina. Kharkiv : NTU «KhPI», 2021. 81 p. Url: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/26668>

Додаткова:

1. Вирський Д. Річ Посполита про козаків (1560-і – початок 1650-х рр.) / НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2021. 288 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21CO M=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0015733
2. Віднянський С., Мартинов А. Російсько-українська війна та міжнародне співтовариство / Відп. Ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2023. 264 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21CO M=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0017516
3. Головка В. В., Якубова Л. Д. Україна і виклики посттоталітарного транзиту (1990–2019) / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Академперіодика, 2021. 592 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21CO M=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016478
4. Гуржій О. Наддніпрянська Україна та зарубіжний світ у соціально-економічних вимірах XVII–XVIII ст. Історичні нариси / Відп. Ред. В. А. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2022. 296 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21CO M=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016571

5. Єфіменко Г. Г., Кульчицький С. В., Пиріг Р. Я., Скальський В. В., Якубова Л. Д. Україна й українці в постімперську добу (1917–1939) / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Академперіодика, 2021. 620 с., 124 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016476
6. Кудлай О. Б. Міністерство освіти УНР доби Української Центральної Ради: створення, структура, діяльність / Відп. ред. В. Ф. Верстюк. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2019. 160 с. http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0014854
7. Кульчицький С. В. Володимир Винниченко: "Бути чесним з собою..." / НАН України. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ: Парлам. вид-во, 2019. 512 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0014765
8. Кульчицький С. В. Симон Петлюра: "Я вірю і певний, що Україна як держава буде!" / НАН України. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ: Парламентське вид-во, 2021. 672 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0017109
9. Кульчицький Станіслав. Рашизм vs ленінізм? Роздуми історика на переламі епох. Київ, 2023. 31 с. http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0017665
10. Перелом: Війна Росії проти України у часових пластах і просторах минувшини. Діалоги з істориками. У 2-х кн. Кн. 1 / Відп. Ред. В. Смолій; Упоряд.: Г. Боряк, О. Ясь. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2022. 802 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016979
11. Перелом: Війна Росії проти України у часових пластах і просторах минувшини. Діалоги з істориками. У 2-х кн. Кн. 2 / Відп. Ред. В. Смолій; Упоряд.: Г. Боряк, О. Ясь. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2022. 803-1526 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016980
12. Перелом: Війна Росії проти України у часових пластах і просторах минувшини. Діалоги з істориками. Кн. 3 / Відп. Ред. В. Смолій; Упоряд.: Г. Боряк, О. Ясь, С. Блащук. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2023. 844 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0017541
13. Пономаренко Л. А. Картографічні матеріали України XVIII століття як історико-географічне джерело / Відп. Ред. Г. В. Боряк; Упор. Р. І. Сосса. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2022. 133 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0017063
14. Рева І. По той бік себе: соціально-психологічні та культурні наслідки Голодомору і сталінських репресій: Науково-популярне видання. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: К.І.С., 2019. 272 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0015083
15. Революція Гідності: на шляху до історії: Збірник наукових праць / Відп. Ред.: І. Пошивайло, Л. Онишко. Національний меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції Гідності; Український інститут національної пам'яті; Інститут історії України Національної академії наук України; Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Український католицький університет. Київ: Національний музей Революції Гідності, 2020. 384 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0015083

[REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0015587](http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0015587)

16. Смолій В., Степанков В. Богдан Хмельницький: Полководець, дипломат, державотворець / Наук. Ред. Ю. І. Шаповал. НАН України. Інститут історії України, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ: Парлам. Вид-во, 2020. 752 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0015239

17. Смолій В., Степанков В. Феномен Української національної революції XVII ст.: компаративні та евристичні проєкції / НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2019. 374 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0014814

18. Смолій В., Степанков В., Горобець В., Чухліб Т. Дипломатія Українського Гетьманату в міжнародних політичних комбінаціях раннього нового часу / Відп. Ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2022. 512 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0017061

19. Смолій В., Ясь О. Суспільні ідеали та уявні проєкції українського майбутнього у репрезентації «діючих» генерацій інтелектуалів ХХ – початку ХХІ ст. / За ред. В. Смолія; Упорядк. Бібліограф., імен, і предмет, покаж. С. Блашук. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2019. 302 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0014863

20. Сокіл В. Фольклорна проза про голодомори ХХ ст. в Україні: парадигма тексту / Інститут народознавства НАН України. Львів, 2017. 440 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016250

21. Суспільство і влада в радянській Україні років непу (1921–1928). Колективна монографія. – Том 1 / Відп. ред. С. Кульчицький; Авт. кол.: Л. В. Гриневич, Т. М. Євсєєва, Г. Г. Єфіменко, С. В. Кульчицький, С. Р. Лях, В. І. Марочко, О. М. Мовчан, І. Є. Ніколаєв, Р. Ю. Подкур, Я. Л. Примаченко, О. Л. Рябченко, О. В. Юркова, Л. Д. Якубова. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2015. 656 с. Url: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=10622

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкове оцінювання у вигляді:
робота на семінарах: 40% семестрової оцінки;
контрольне завдання: 40% семестрової оцінки;
іспит: 20% семестрової оцінки.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Олена ТВЕРИТНИКОВА

Гарант ОП
Марина ШЕВЧЕНКО

